

Carta de Calcuta

Carta 2007

Fa trenta anys, el germà Roger va passar un temps a Calcuta, amb germans i joves de diversos continents. Van viure en un barri pobre i van participar en la tasca de la Mare Teresa amb infants abandonats i amb moribunds. En va sorgir *la Carta al poble de Déu*, publicada amb motiu d'una trobada de joves a Notre-Dame de París. Més tard, amb la Mare Teresa, ell va escriure nombrosos missatges i tres llibres.

Aquesta presència de 1976 va ser la llavor d'una llarga relació de la nostra comunitat amb els cristians de l'Índia. Visites a través del país, dues trobades intercontinentals a Madràs i les vingudes constants de joves indis a Taizé, han representat diferents etapes d'aquesta relació. I Calcuta ha continuat evocant per a nosaltres alhora les misèries humanes i els rostres de persones que allà donen la seva vida pels més pobres i hi fan que una llum resplendeixi.

Per això vaig pensar que era important tornar a Calcuta i preparar-hi un encontre. Aquesta trobada ha reunit 6.000 joves, sobretot asiàtics, del 5 al 9 d'octubre de 2006. Es tractava de donar una nova dimensió al «pelegrinatge de confiança», d'acompanyar els joves asiàtics, d'estar a la seva escolta, de sostenir la seva esperança. *La Carta de Calcuta* ha estat escrita després d'aquest encontre, per ser publicada durant la trobada europea de Zàgreb.

Tot continuant el «pelegrinatge de confiança a través de la terra» que aplega joves de molts països, nosaltres comprem més profundament aquesta realitat: tota la humanitat forma una sola família i Déu habita cada ésser humà, sense excepció.

A l'Índia, com en altres llocs d'Àsia, hem descobert fins a quin punt el reconeixement tan natural de la presència de Déu en tota la creació comporta un respecte per l'altra persona i pel que és sagrat per a ella. Avui, en les societats modernes, és realment important fer reviure aquesta atenció a Déu i aquest respecte pels éssers humans.

Per a Déu, tot ésser humà és sagrat. El Crist ha obert els braços a la creu per reunir tota la humanitat en Déu. Si ell ens envia a transmetre l'amor de Déu fins als extrems de la terra, això té lloc sobretot per mitjà d'un diàleg de vida. Déu mai no ens posa en una situació de confrontació de força amb els qui no el coneixen.

1 Al principi del seu ministeri, el papa Benet XVI va escriure: «Tots els homes pertanyen a una única i mateixa família.» (Missatge per a la Jornada mundial de la pau 2006)

A Calcuta, els cristians són una minoria enmig de les altres grans religions històriques. A l'Índia, tensions entre religions han dut a vegades a greu violència. No obstant, el respecte mutu constitueix l'essència de les relacions entre creients. Les festes de cada tradició són respectades pels altres i poden esdevenir fins i tot una ocasió de compartir.

2 Un jove pare de família libanès ens escrivia mentre s'intensificaven els bombardejos a l'Orient Mig d'una banda i de l'altra: «La pau del cor és possible! Quan un ha estat humiliat, la temptació és voler humiliar al seu torn. Malgrat el sofriment, malgrat l'odi que es torna cada cop més fort, malgrat el desig de venjança que creix en nosaltres en els moments de feblesa, crec en aquesta pau. Sí, la pau aquí i ara!»

Molts joves a través del món estan preparats per fer més visible la unitat de la família humana. Es deixen interpel·lar per una pregunta: com podem resistir tot tipus de violències i discriminacions, com podem superar els murs d'odi o d'indiferència? Aquests murs existien entre els pobles, els continents, però també molt a prop de cadascú de nosaltres i fins i tot

a l'interior del cor humà. Ens toca a nosaltres fer una opció: escollir d'estimar, escollir l'esperança.

Els grans problemes de les nostres societats poden alimentar un derrotisme. Si escollim d'estimar descobrim un espai de llibertat per crear un futur per a nosaltres mateixos i per a aquells que ens han estat confiats.

Amb pocs mitjans, Déu ens fa creadors amb ell, fins allà on les circumstàncies no són favorables. Anar vers l'altre, algunes vegades amb les mans buides, escoltar, intentar de comprendre... i llavors una situació bloquejada pot transformar-se.

Déu ens espera en els que són més pobres que nosaltres. «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu.»*

Tant al Nord com al Sud, immenses desigualtats mantenen viva una por pel futur. Alguns, amb valentia, consagren les seves energies per tal de modificar les estructures d'injustícia.

Cal que tots ens deixem interrogar sobre el nostre estil de vida. Simplifiquem la nostra existència. I estarem més disposats a anar cap als altres amb el cor obert.

Per a qui vol compartir, avui existeix un gran ventall d'iniciatives. Un comerç creatiu i més just o els microcrèdits han demostrat que creixement econòmic i solidaritat amb els més pobres poden anar de la mà. Hi ha persones que estan disposades que una part dels seus ingressos contribueixi a establir més justícia.

Donar el nostre temps és valuós perquè les nostres societats tinguin una cara més humana. Tothom pot intentar d'escoltar i sostenir ni que sigui una sola persona: un infant desemparat, un

3 Alguns germans de Taizé viuen des de fa trenta anys a Bangla Desh, amb gent majoritàriament musulmana. Comparteixen l'existència quotidiana dels més pobres i dels més abandonats. Un d'ells escriu: «Nosaltres descobrim més i més que aquells que són refusats per la societat a causa de la seva feblesa i la seva aparent inutilitat, són una presència de Déu. Si nosaltres els acollim, ens condueixen progressivament d'un món hipercompetitiu cap a un món de comunió dels cors. En la gran diversitat de religions i cultures, la nostra presència a Bangla Desh vol ser el signe que el servei dels nostres germans i germanes vulnerables obre un camí de pau i d'unitat.»
El que la Mare Teresa va començar a Calcuta continua resplendint a través de les seves germanes. Tenir cura dels més pobres i mostrar-los amor són signes ben clars de l'amor de Déu. I tantes altres persones pertot arreu en el món es comprometen en el mateix camí de solidaritat: sense elles, on seríem nosaltres en aquesta terra?

4 Les desigualtats provoquen més aviat o més tard violència. El 20% de la població mundial viu en els països més desenvolupats i utilitza el 80% dels recursos naturals del nostre món. Una gestió responsable de les fonts d'energia i dels recursos i de l'aigua potable esdevé cada cop més urgent.

* Mateu 25,40

jove sense feina ni esperança, algú sense recursos, una persona gran.

Escollir d'estimar, escollir l'esperança. Perseverar en aquest camí, ens fa descobrir amb sorpresa que, abans que ens posem en camí, Déu ens ha escollit, cadascuna, cadascun de nosaltres:

5 Amb motiu del funeral del germà Roger, el prior de la Gran Cartoixa, Marcellin Theeuwes, va escriure: «Les circumstàncies dramàtiques de la mort del germà Roger no són sinó un revestiment exterior que encara fa més evident la vulnerabilitat que ell cultivava com una porta per la qual, preferentment, Déu pot entrar en nosaltres.» (Vegeu també 2a Corintis 12,10)

«No tinguis por, t'he cridat pel teu nom: ets meu. Sóc el teu Déu, ets tan preciós per a mi, tan valuós i estimat.» *

En la pregària, ens posem, nosaltres i aquells que ens han confiat, sota la mirada generosa de Déu. Ell ens acull tal com som, amb allò que hi ha de bo, però també amb les nostres contradiccions interiors i fins i tot les nostres faltes.

L'Evangeli ens ho assegura: les

nostres fragilitats poden esdevenir una porta per la qual l'Esperit Sant entra a la nostra vida.

Fa trenta anys, el germà Roger escrivia a Calcuta : «La pregària és per a tu una font per estimar. En una infinita gratuïtat, abandona't de cos i d'esperit. Cada dia, aprofundeix algun fragment de les Escripures, per tal de situar-te davant d'un altre, el Ressuscitat. En el silenci deixa que neixi en tu una paraula viva del Crist, i posa-la tot seguit en pràctica.»

Quan estava deixant Calcuta, va afegir:

«Ara marxem després d'haver descobert, enmig de profundes desgràcies, la vitalitat sorprenent d'un poble, i d'haver trobat testimonis d'un altre futur per a tothom. Com a contribució a aquest futur, el poble de Déu té una possibilitat que li és específica: repartit per tota la terra, pot construir en la família humana una paràbola de compartir. Aquesta paràbola tindrà força suficient per propagar-se fins sacsejar les estructures més inamovibles i crear una comunitat en la família humana.» **

Aquesta crida del germà Roger es més rellevant avui que mai.

Dispersos arreu del món, els cristians poden sostenir una esperança per a tothom si arrelen les seves vides en aquesta notícia increïble: després de la resurrecció del Crist, la nostra humanitat ja no està fragmentada.

6 Un cristià del segle IV expressa bé com la pregària i el compromís són complementaris. Per a ell, participar en l'Eucaristia empeny a una solidaritat amb els pobres: «Tu vols honorar el cos del Salvador? Aquell qui ha dit: Aquest és el meu cos, ha dit també: Em vau veure tenir fam i no em donàreu menjar. Tot allò que deixàreu de fer a un d'aquests més petits, m'ho negàveu a mi! Honora, doncs, el Crist compartint els teus bens amb els pobres» (Sant Joan Crisòstom, *Homilia 50 sobre Mateu*)

7 Ja els cristians de la primera generació, una petita minoria en el món, tenien aquesta certesa: el Crist ha destruït el mur de separació entre els pobles donant la seva vida en la creu. (Vegeu Efesis 2,14-16)

* Isaïes 43,1-4

** Germà Roger, *Carta al poble de Déu*, 1976.

Com podem ser testimonis d'un Déu d'amor a la terra si permetem que continuïn les separacions entre els cristians? Atrevim-nos a anar cap a la unitat visible! Quan ens girem junts cap al Crist, quan ens apleguem en una pregària comuna, l'Esperit Sant ja ens uneix. Humilment, en la pregària, aprenem constantment a pertànyer els uns als altres. Tindrem el coratge de no continuar actuant sense tenir en compte els altres?

Com més ens acostem al Crist i al seu Evangelí, més ens acostem els uns als altres.

Per l'acolliment recíproc, un intercanvi de dons és possible. Tots aquests dons són avui necessaris per fer que se senti la

9 «Les relacions de l'Església amb les altres religions s'inspiren en un doble respecte: respecte per a l'home en la seva recerca de respostes a les preguntes més profundes de la seva vida, i respecte per l'acció de l'Esperit en l'home. (...) Tota pregària autèntica és suscitada per l'Esperit Sant, que està misteriosament present en tot cor humà.» (Joan Pau II, *Redemptoris missio*)

En tant que cristians, nosaltres no podem amagar que en el cor de la nostra fe es troba el Crist Jesús, que ens uneix a Déu d'una manera única. (Vegeu 1a Timoteu 2,5) Però lluny de fer impossible un diàleg veritable, aquest absolut ens hi compromet, perquè Jesús és únic, ho és per la seva humilitat. És per això que nosaltres mai no podem, en el seu nom, mirar els altres des de dalt, sinó simplement acollir-los i deixar-nos acollir per ells.

veu de l'Evangelí. Aquells que han posat la seva confiança en el Crist són cridats a oferir la seva unitat a tothom. I la lloança de Déu pot esclatar.

I llavors la bonica paràbola de l'Evangelí es fa realitat: el petit gra de mostassa esdevé la planta més gran del jardí, i és així que els ocells del cel vénen a construir-hi els seus nius.* Arrelats en el Crist, descobrim una capacitat per estar oberts a tothom, també a aquells que no poden creure en ell o que són indiferents. El Crist s'ha fet el servidor de tots, no humilia ningú.

Més que mai, nosaltres tenim avui possibilitats de viure una comunió més enllà de les fronteres dels pobles.

Déu ens dona el seu alè, el seu Esperit. I nosaltres li preguem: «Guia els nostres passos per camins de pau.» **

fr. Alois

8 Un cristià que vivia a Palestina el segle VI va escriure: «Imagineu que el món fos un cercle, que el centre fos Déu, i que els radis fossin les diferents maneres de viure dels éssers humans. Quan aquells que desitgen acostar-se a Déu, caminen cap al mig del cercle, s'acosten els uns als altres al mateix temps que s'acosten a Déu. Com més s'acosten a Déu, més s'acosten els uns als altres. I com més s'acosten els uns als altres, més s'acosten a Déu.» (Doroteu de Gaza, *Instruccions VI*)

10 Un dels que poden ajudar-nos en aquest camí és Dietrich Bonhoeffer. Ell, en les hores més fosques del segle XX, va donar la vida fins al martiri. Just uns mesos abans de la seva mort, escrivia a la presó, aquestes paraules que ara cantem a Taizé: Déu, aplega els meus pensaments cap a tu. En tu la llum, tu no m'oblides. En tu l'ajuda, en tu la paciència. No comprenc els teus camins, però tu coneixes el camí per a mi.

* Vegeu Lluc 13,18-21

** Vegeu Lluc 1,79